

KMETSKI LIST

Izhaja vsako sredo. Naročnina: letno 30 Din, polletno 15 Din, za inozemstvo letno 50 Din. Inserati po tarifi. Pismenim vprašanjem naj se priloži znamka za odgovor. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo.

Rokopisi se ne vračajo. Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in uprava je v Ljubljani v Kolodvorski ul. št. 7. Telefon inter. št. 32-59. Račun pri poštni hranilnici št. 14.194.

P. Hlinke srečna domovina

Slovaška, ki je zemljepisno naravni most med Češko in Rusijo, veže po sorodnosti jezika, običajev in interesov srce Evrope s slovanskim vzhodom.

Važnost Slovaške

Njena važnost postaja iz dneva v dan večja zaradi borbe, ki se pripravlja med narodi, ki hlepe po slovanskih zemljah in narodi, ki so odločeni do kraja braniti njih neodvisnost. Tudi Slovaška sama se zaveda svoje rastoče važnosti; s tem pa seveda svoje večje odgovornosti. Glavni njen problem je, ali naj v teh usodnih trenutkih, ko gre za razčiščenje razmer do čeških Nemcev, tvorijo Slovaki s Čehi nerazdvojno skupnost, ali pa stopijo na stran Nemcev in Madžarov ter tako Čehe popolnoma ločijo od vsega ostalega prebivalstva republike. Steber države so vsekakor Čehi, toda nezlomljiv le, če Slovaki ne iščejo razdora, temveč vezi, ki družijo.

Demokratsko življenje

Okrog tega vprašanja se odigrava glavna borba med demokratskimi strankami in strankami, ki so že po svojem starem poreklu absolutistične. Te slednje so vzrastle iz ustrahovanja naroda in morejo obstajati zgolj dotlej, dokler narod ne zajame toliko svobode, da loči zrno od plevela in stori s plevelom, kar mu gre.

Večina Slovakov pripada demokratski agrarni in narodno-socialistični stranki, ki sta obenem češki stranki. Enotna stranka predstavlja torej na znotraj in zunaj prepričanje pa voljo, da so Čehoslovaki en narod, da to morajo ostati in da mora tudi oblika vladavine temu načelu ustrezati.

Demokratskim strankam nasprotna je tako zvana ljudska stranka patra Hlinke, ki je v manjšini in jo vodi duhovščina. Ta trdi, da so Slovaki čisto poseben narod in da skupnost v obliki, kakor je danes, ni upravičena. Zato zahtevajo politično avtonomijo. Slovaki naj služijo vojsko le doma, vez s Čehi naj bo čisto rahla in vsako večje vprašanje mora biti rešeno v soglasju s samostojno Slovaško.

Slovakov je okrog 3 milijone; tako tvorijo približno eno petino prebivalstva ČSR. Večina Slovakov je glasovala za današnjo ustavo, v vsaki vladi so zastopane močne osebnosti slovaškega rodu, prav mnogo vodilnih državnih mest je v slovaških rokah. Predsednik vlade je že dve leti Slovak dr. Hodža.

Uspehi demokratskih strank

Geslo o češkoslovaški narodni enotnosti bi ostalo glas vpijočega v puščavi, če bi ne bilo podprto z neštetiimi zgovornimi dokazi o njegovi resničnosti. Slovaška v madžarskih rokah je bila torišče požrešne in ohole aristokracije, ki ni dajala šol, ne dopuščala občevanja

z oblastmi v materinskem jeziku in ne dajala kruha ljudstvu. Odtod toliko izsejčevanja v Ameriko. Saj je ves narod garal le za veleposestnike — plemiča, ki je trošil narodne žulje v zabaviščih Budimpešte.

Po dvajsetih letih sožitja s Čehi predstavlja Slovaška deželo, ki je v srednji Evropi najbolj napredovala. Naj govore številke!

Šolstvo

Leta 1918. niso imeli Slovaki nobene meščanske šole, nobene srednje šole, nobenega učiteljskega, nobene univerze, nobene tehnike in le 140 osnovnih šol, 390 slovaških učiteljev pa dva slovaška srednješolska profesorja.

Leta 1938. imajo Slovaki 3277 osnovnih šol s 412.000 otroki, 197 meščanskih s 64.000 učenci, 49 srednjih šol s 26.000 dijaki, 14 učiteljskih, 20 trgovskih, 32 obrtnih šol, popolno univerzo in tehniko. Ljudskošolskih učiteljev je danes 8726, profesorjev 700 in še 53 univerzitetnih profesorjev.

Pod Madžarsko je znala le polovica Slovakov čitati in pisati, danes jih zna že 93 procentov.

Petina Slovakov so bili ministri za prosveto v ČSR.

Časopisje

V letu 1918. so imeli Slovaki en dnevnik in 21 drugačnih listov.

Danes: 289 listov, od tega 9 dnevnikov. Dvajset milijonov slovaških knjig je izšlo v republiki.

Porast mest, ki dajejo življenje

Z agrarno reformo so male poljedelske družine — 200.000 — dobile 700.000 ha posestniške zemlje. Industrijsko zaposlenje se je povečalo v marsikateri panogi za 50%, povsod pa skoraj za 30%.

Tako kažejo ogromne napredke kovinska industrija, tekstilna, lesna, mehanika, živež-

Edinstvo je naša zahteva

Politična igra, ki danes pretresa svet, ne more nas Slovencev pustiti brezbriznih. Na vseh koncih in krajih čutimo odmeve na lastni koži, zato pa tudi moramo stati na straži. Naš položaj je tako izreden, tako silno občutljiv za vse mednarodne pretrese, da smo zaradi važnosti svoje zemljepisne in narodopisne lege občutljiva

magnezna igla

jugovzhodne Evrope. Morda ni prav, da o tem vprašanju preveč — molčimo. Nam se namreč zdi, da si moramo biti o vseh teh stvareh na jasnem.

Mi kot Slovenci in Jugoslovani odločno in

na, papirniška itd. Zavarovancev je bilo za časa krize 140.000, danes jih je 330.000.

Zgradbe

V dvajsetih letih je bilo nanovo zgrajenih skoraj 100.000 stanovanjskih hiš, vsaka četrta hiša je elektrificirana, potrošnja elektrike je danes 7krat večja od potrošnje v letu 1919. Produktivnost mlekarstva je petkrat večja.

Ceste

Država je zgradila 400 km novih prvovrstnih cest s stroškom čez 900 milijonov čeških kron.

Prihranki

Leta 1919. je 233 kreditnih zadrug imelo za 54 milijonov Kč vlog, leta 1936. pa 927 zadrug že čez eno milijardo. Vse vloge so znašale leta 1919. eno milijardo in pol Kč, leta 1936. pa skoraj pet milijard.

Prihranki so možni le ob silno povečani delavnosti in zaslužkih v vseh pravicah.

Tu niso navedeni podatki o železnicah, bolnicah in ostalih javnih gradnjah — toda tudi v teh se je vzorno vršil ogromen napredek.

Ta napredek predstavlja delo strank, ki so se ob ideji češkoslovaške enotnosti neprestano trudile, da dokažejo Slovakom potrebo skupnosti. Največ so seveda žrtvovali Čehi, ki so bili gospodarsko mnogo bolj napredni, znajo ceniti svobodo, zanjo dajati življenje in ki ne dajejo življenja za robstvo mednarodnim zatiralcem svobode.

Slovaška je srečna kljub naporom patra Hlinke, da jo iztrga iz bratskega sožitja s Čehi. Njeno mesto je le ob Češki, obe skupaj sta nepremagljivi jez proti vsem poskusom, ki gredo za razbitjem slovanske skupnosti!

Naša želja je, da Slovaška doseže najvišjo stopnjo razvoja in blaginje, vedno boreč se za vzore edinstva s Čehi.

neuklonljivo izpovedujemo svojo trdno vero v slovanstvo Evrope, v človečanstvo, ki ga brani, propoveduje in zastopa naše kmetsko gibanje. Mi verujemo in smo prepričani, da bo naravni razvoj nekoč dal Evropo, civilizacijo in kulturo bele rase — Slovanom v roke. Zato pa, ker to vemo in ker to verujemo, mora iti vse naše stremljenje za tem, da ta cilj čim prej dosežemo. Za dosego tega cilja pa nam je najprej potrebna

slovanska sloga

in taka medsebojna povezanost, ki jo od vsega početka zastopa kmetski pokret. Naše gibanje, ki mu je dal idejno vsebino in smer po-

kojni St. Radić, ostane kljub vsem dnevnim dogodkom in spremembam eno in isto ter nespremenjeno. Prav zato pa, ker se svojega poslanstva tako jasno in točno zavedamo, zahtevamo, da bodi najprej doma vse urejeno. Naš dom, naša Jugoslavija mora biti enotna in trdna. Mi zahtevamo narodno edinstvo, to se pravi: tako medsebojno povezanost, da bo Jugoslovani ob Strumici zadržali, če trpi Jugoslovani pod Triglavom, in obratno. To hočemo, od te zahteve ne moremo in ne smemo odstopiti, če nečemo sami sebi in svojim krvnim bratom izkopati groba.

Ni nas strah, če nas zaslepljenci in ljudje, ki ne smejo ali več ne znajo misliti z lastno glavo, psujejo! Prav zaradi tega smo ponosni na svoje dele in toliko bolj verujemo vanj. In prav zato tudi z vso odločnostjo zahtevamo, da se narodno edinstvo res izvede.

Kaj pravijo

»Trgovski list« piše v svoji 63. številki o cestnem vprašanju in izvaja med drugim:

»Smatramo za potrebno, da se s posebnimi določbami da banovinarjam jamstvo, da ne bodo zaradi centralnega cestnega fonda in generalne direktije za ceste prikrajšane. Zato bi morala biti določila v uredbi o centralnem cestnem fondu, da se v banovinarjih nabrani prispevki porabijo samo v onih banovinarjih, v katerih so bili

zbrani. Posebno dravska banovina je že tako osiromašena, da res ne more plačevati ceste še za druge. Prispevki za centralni cestni fond nikakor ne bodo nizki in gradbeni minister računa že prva leto z dohodkom 80 milijonov din. Ta dohodek pa bi se v kratkem času tudi podvojil. To bi pomenilo, da bi Slovenija plačevala 10 do 20 milijonov din v ta fond. To je pač tako velikanska vsota, da ni neupravičena zahteva, če ima Slovenija tudi neke garancije, da se bo ta denar porabil v njeno korist. Gospod gradbeni minister je navedel celo vrsto cest, ki jih dobi Slovenija. Baš zato, ker so te ceste na programu, je tem lažje dosegljivo, da se njih naprava zagotovi s prispevki Slovenije.«

»Delavska politika« piše v 51. številki na naslov ljubljanskega »Slovenca« tako:

»Naše informacije, ki smo jih dobili, na najverodostojnejših mestih v CSR, so vsekakor točne. Izmišljeno je, da bi nastala napetost med Nemčijo in CSR po nekaterih incidentih na ozemlju, kjer prebivajo krkonoski Nemci. Napetost med CSR in Nemčijo je nastala vsled mobilizacije znane tuje sile, ki jo je prehitela CSR s svojo mobilizacijo za par ur. CSR je s tem preprečila, da bi se bilo zgodilo, kar je bilo nameravano.

Namesto da črpa »Slovenec« iz londonskih časopisov (brez navedbe vira), naj se informira v zunanjem ministrstvu v Beogradu in potem svojim zvez tudi pri romunski vladi, pa naj potem objavi poročilo, ako more in si to upa storiti.«

Ali smo še tlačani?

Se so ostali zidovi gradov, v kolikor jim ni zadal zob časa že svoj končni pečat in jih zravnal z zemljo, še nas spominjajo živi dokumenti na stare težke čase naših predhodnikov in nehote se nam vrivajo vprašanja: »Ali smo v današnjem času še tlačani?« in tudi »Kateri je naš tlačitelj?«

Veliko truda, borb in tudi krvi je moralo priti, preden se je mogočnejšem upognila njihova trda na dobro zaščitenih ramenih zrasla glava. Vendar danes nas čas prepričuje, da borba naših pradedov, dedov in očetov ni bila dosledna. Tlačani so se zadovoljili s skorjico boljše kruha. Posledico nedoslednosti kmetovskih borb čutimo tudi danes v vsej moči in brezobzirnosti.

Mogoče ni točno in prestrogo povedano, vendar resnično, da smo postali moderni tlačani tistih, kateri so v mnogih borbah malega človeka stali v prednjih vrstah, vendar njihovo poznejše delovanje nas je prepričalo, da so bili soborci z dobro pripravljenim načrtom »nje stran« in »nas zraven«. Znali so se spretno umakniti pred odgovornostjo kakor tudi pred škodljivimi posledicami v delovanju za dobrobit ljudstva.

Ljudski rek in pregovor često rabljen pri nas pravi »Denar je gospod« in »Kolikor imaš, toliko veljaš«. Lepi izreki in na žalost resnični. Na žalost zato, ker denar smatramo za gospoda in človeka cenimo po premoženju. Denar je postal naš tlačitelj, kateri se skrbno ogiba praga kmetove, delavčeve in tudi uradniške hiše, dočim se pri nekaterih šopiri v vsej svoji objestnosti in zagospodovalski pozi s posmehom gledajoč trpljenje sočloveka, če ga sploh smatra za sočloveka.

»Kolikor imaš, toliko veljaš« se lepo sliši. V tem je zagonetka — manjka pa tudi vprašanje, »od kje ti?« tisto kar imaš in potem ti povem, koliko veljaš. To korekturo izreka bi moral uporabljati vsak in se je poslužiti pri velikih primerih, ko gre vprašanje, ali je mož veljaven ali ne. Zgoditi se in je možno da s pridnostjo in delavnostjo pridobi posameznik lepo premoženje kakor tudi naklonjenost sreče, n. pr. glavni dobitnik državne loterije, ali dediščine po umrlem stricu v Ameriki, vendar to se da dobro preračunati, koliko je

možno posamezniku pridobiti si od dela svojih rok v življenjski poti. Veliko se jih pa posebno v današnjem času pojavi »danes nič«, »jutri ptič«. Kar čez noč se je navaden zemljan ločil od svoje družbe, preskočil oviro in se preselel v udobje, pozabil svoje tovariše, pridobil si »boljše« tovarištvo, bil postavljen na večja mesta in se smatral, da je poklican odločati v vseh javnih, nejavnih, zaupnih, nezaupnih, narodu koristnih in nekoristnih vprašanjih, postal je odločujoč činiteelj, veljaven, ugleden, upoštevan, zlata vreden, in to samo zato, ker ima.

Ze po nekaj mesecih njegovega prerojenja je njegovo življenje uravnano, živi v godbi, veseljačenju, razkošju, v udobnosti, dostopen samo višji gospodi.

Mi pa trdovratno trdimo: »Ja, pa če nič nima — nič ne velja — nič ne ve — nič ne zna — če si sam ne more postlati, kako bo nam postiljal. Sličnih sodb imamo na tisoče in so ukoreninjene med nami, so pa tudi najboljše orožje tistih, kateri se šopirijo in se lahko pokažejo v novem brezhibnem oblačilu, v avtu in tudi s tisočaki, če je potrebno, seveda že s preračunanim načrtom, kdaj se bodo povrnili v njegov nenasitljiv žep.

Kmetiska mladina! Naši očetje, dedje in pradedje so vodili krvavi boj za »stare pravdo« proti gradovom, proti plemiški krvi. Oni so videli v tem sovražnika, kateri jih tišči k tlom, mi pa se postavimo v borbo proti sedanjim tlačiteljem, proti škodljivcem poštene družbe, proti uničevalcem družine, proti izkoriščevalcem ljudskega zaupanja! Pojdimo v boj z zavestjo, v zmago — z idealom in mislijo na zasluženo zemljo in podjarmljeno dušo našega ljudstva!

K ljudskemu izreku »Kar imaš, to veljaš« pa pristavimo »Povej odkod imaš« in »Kako si pridobil!« Čast mu, če z delom, v drugem primeru pa račun! Račun pred svetom in ljudstvom.

In dokler ne bomo tej naši mori, temu povpraševanju po bogastvu in premoženjskem stanju naših javnih delavcev, posekali žile, bomo tlačani srednjega veka, tlačani ljudske zaslepljenosti, sužnji koristolovcev in dobičkarjev.

Plačilni sporazum z Nemčijo

Pred kratkim je prišlo med našo državo in Nemčijo do plačilnega sporazuma v Berlinu. Sporazum določa, da se mora blago iz Avstrije, ki se uvozi v našo državo po 1. juniju (razen če gre za izvršitev sklepov, sklenjenih pred 13. marcem t. l.) plačati preko nemško-jugoslovanskega kliringa. Nadalje določa način likvidacije avstrijsko-jugoslovanskega kliringa in bodo naši dolžniki svoje obveznosti, nastale zaradi uvoza blaga do 1. junija, poravnali v dinarjih na likvidacijski dinarski račun.

O tem je izšlo uradno poročilo, ki pravi med drugim, da se po doseženem sporazumu razlikujejo stare obveznosti od novih. Pod starimi obveznostmi je treba razumeti vse one obveznosti po izvršenem uvozu blaga z ozemlja bivše Avstrije, zaključno do 31. maja 1938., kakor tudi obveznosti po poznejšem uvozu, v kolikor gre za izvršitev kupčijskih sklepov, ki so bili sklenjeni pred 13. marcem 1938. Naši dolžniki bodo poravnali te stare obveznosti s plačevanjem v dinarjih preko pooblaščenih zavodov na likvidacijski dinarski račun nemške obračunske blagajne Berlin pri Narodni banki. S tega računa bodo izplačani naši domači izvozniki po starih terjatvah, a na podlagi naloga iz Berlina.

Pod novimi obveznostmi pa je treba razumeti one, ki so nastale z uvozom blaga po 1. juniju 1938. Za plačilo terjatev po teh novih obveznostih veljajo za ozemlje bivše Avstrije povsem isti predpisi, kakor so veljali prej za Nemčijo. Vsi predpisi, ki so se do zaključka novega sporazuma nanašali na bivšo Avstrijo, izgube s 1. junijem 1938. svojo moč. (Odlok finančnega ministrstva št. 30.990/8.)

Cestni fond

Iz Beograda poročajo, da je bil načrt uredbe o cestnih fondih poslan zaradi soglasja glavni kontroli, ki bo načrt vrnila še ta teden. Nato bo uredba morda še ta teden objavljena. Ministrski svet bo medtem razpravljal o definitivnem programu za gradnjo novih cest v okviru, ki ga je gradbeni minister g. Dobrivoje Stošović iznesel prejšnji teden na ljubljanskem kongresu jugoslovanskih društev za ceste. Program se bo nanašal predvsem na izredno važno vprašanje, v kakšnem vrstnem redu se bodo pričela izvajati v okviru tega programa posamezna cestna dela. Po beograjskih informacijah se bodo že v teku julija in avgusta vršile prve licitacije za gradnjo državnih cest.

× Na obnem zboru konjerejskega društva za dravsko banovino je bil izvoljen naslednji glavni odbor: predsednik Alojz Janžekovič, posestnik v Sterjancih; podpredsedniki so posestniki Alojz Slavič iz Banovcev, Franc Kerin od Sv. Križa in Lovro Petovar iz Ivanjkovcev. Odborniki so Janez Medved iz Mihovcev, Franc Golunder iz Verzeja, Matija Vračič iz Senarskega, višji veterinarski svetnik Janko Vizjak iz Brežic, Josip Anžič od Sv. Jerneja, Ivan Lebar iz Kapee, Franjo Bule iz Mirne, Andrej Bedjančič iz Obreža, Fr. Skuhala iz Križevcev, Ivan Ažman iz Hraš, Jakob Modic iz Bresta in Jože Rižnar od Sv. Marjete. Pregledovalca računov sta Anton Gliha iz Krškega in Anton Stuhec iz Logorovcev. Lovro Petovar je na seji glavnega odbora v soboto odklonil soglasno mu ponudeno kandidacijo za predsednika. Predsednika so volili z listki. Kandidata sta bila gg. Janžekovič in Slavič, ki sta dobila vsak po 26 glasov. Žreb je odločil v prid g. Janžekoviča. Ostali funkcionarji so bili izvoljeni soglasno s konkurenčno listo. Ob koncu se je g. Janžekovič zahvalil dosedanjemu predsedniku Lovru Petovaru za nesebično 20letno delovanje na edgovornem mestu predsednika društva.

Doma in drugod

JNS

Pretekli teden se je vršila v Ljubljani seja izvršnega odbora JNS za dravsko banovino, ki so se je udeležili tudi vsi senatorji in narodni poslanci, člani strankinih klubov.

Bogoljub Jevtič

je odšel takoj po vrnitvi iz Češkoslovaške v Beograd na deželo in imel več sestankov JNS po Srbiji.

Obisk pri dr. Mačku

V Kupincu, kjer se nahaja njegovo veleposelstvo, sta obiskala dr. Mačka prvaka bivše SDS senator dr. Kostić in Sava Kosanović. Poročala sta mu o razgovorih, ki sta jih imela z vodstvom beograjske združene opozicije.

Med seboj

»Obzor« je zagrebški dnevnik in glasilo onega dela hrvatskega meščanstva, ki sovraži jugoslovensko misel, narodno edinstvo Srbov, Hrvatov in Slovencev in ki je najbolj vroč zagovornik separatističnih teženj na Hrvaškem. Prežet je do kosti frankovskega duha, to je one miselnosti, ki so ji bližji Madžari in Nemci, kakor pa Slovenci in Srbi. »Obzor« je blizu onih, ki zatrjujejo, da so Hrvati potomci germanskih Gotov in ne Slovanov. Ta in tak »Obzor« pa ne zametuje za vsako ceno oblasti tudi v drugačnih razmerah. Nič ga ni oviralo, da je podpiral šestojanuarski režim, dokler je imel v njem svojega predstavnika. Njegovi predali so bili polni hvale in priznanja diktaturi, dokler se je hladil v njeni senci njegov zastopnik. Tedaj ni bilo med njim in »Slovencem«, »Domoljubom« in »Slov. Gospodarjem« prav nobene razlike v tem pogledu.

Ko so se pa razmere spremenile in je predstavnik »Obzora« odšel v opozicijo, se je spremenilo tudi njegovo gledanje na šestli januar in na diktaturo. Podpirati je začel najbolj razdiralne elemente, in je zagovarjal vse, kar je rušilo edinstveno Jugoslavijo. Predno je dr. Maček ustanovil svoj list »Hrvatski dnevnik«, se je »Obzor« vsiljeval kot njegovo glavno glasilo. Nekaj časa je »Obzor« to stanje s pridom izkoristil. Ko je pa izšel »Hrvatski dnevnik«, je »Obzor« stopil v drugo vrsto in pričel iskati zveze z vplivnimi beograjskimi krogi. Ponudil jim je svojo roboto in začel tarnati o izrahljanih vrstah v SDK.

To sumljivo obnašanje »Obzora« je v nekaj člankih razkril »Hrvatski dnevnik« in ga odločno zavrnil.

Poleg klerikalne »Hrvatske straže«, frankovske »Nezavistnosti« je stopil v vrste nasprotnikov bivše HSS tudi »Obzor«. Borba je v teku in njen izid mora prinesiti razčiščeno situacijo na Hrvatskem.

Praznik naroda

Hrvatski narod je dne 11. t. m. obhajal rojstni dan Stj. Radića. Mi slovenski kmetje, ki smo Radića spoštovali že takrat, ko so ga Hrvatje preganjali, smo občutili kot nezaslužen udarec prezir, s katerim smo bili odринjeni od spominske proslave človeka, ki je Slovenijo ljubil in cenil tako, kakor zasluži.

Cprav spominskega dne nismo obhajali uradno, smo ga praznovali v srcu. Stj. Radić in njegov kmetjski narod vesta, da imata ob Karavankah čuvarje in borce, ki ostanejo enakoverni, če jih dan vidi ali ne.

Opozicijsko gibanje

Voditelji beograjske združene opozicije so se po daljšem času zopet sestali na posvet. Stari Aca Stanojević je prispel pretekli petek v Beograd in se v hotelu »Pariz« sestajal z Ljubo Davidovičem in Joco Jovanovičem.

Vodstvo združene opozicije je razpravljalo o notranjem in zunanem političnem položaju

Anton Križnar ponovno ustoličen župan

Kakor smo že večkrat poročali, je bil od ljudstva izvoljen župan gospod Anton Križnar iz Stražišča pri Kranju z različnimi intrigami razrečen, proti čemur se je kot poštenjak pritoževal od najnižje do najvišje inštanice. Sedaj je dalo sodišče Križnarju končno popolno zadoščenje. Dne 31. maja je bil pozvan od oblasti, da zopet prevzame županske posle. Tovarišu Križnarju kot nepristranskemu vzornemu podeželskemu javnemu delavcu k zmagi prav iskreno čestitamo!

ter o ožjem sodelovanju z zagrebško opozicijo s prirejanjem skupnih zborov itd.

Zavarovanje proti toči

Minister za kmetijstvo je predpisal pred kratkim pravilnik o izvrševanju uredbe o zavarovanju setve in drugih pridelkov proti toči na področju drinske banovine. Po tem pravilniku bo ustanovljen pri banski upravi v Sarajevu zavod za obvezno zavarovanje setve in pridelkov proti toči. Obvezno bo zavarovana po tem pravilniku vsa setev in vsi pridelki v času od 1. maja pa do žetve, odnosno trgatve, razen konoplje in lana, oljne repice, tobaka, krompirja, detelje, vinogradov itd., za katere so predvideni posebni roki.

Vsi kmetje morajo plačati pavšalno premijo v času od 15. avgusta do 1. marca naslednjega leta. Višino pavšalne premije določa ban na predlog zavoda. Kmetu, ki je pri privatni zavarovalnici zavaroval setev in pridelke na svojem posestvu in to dokaže z zavarovalno polico, bo vplačano premijo zavod vrnil.

Gradbeni načrt za ceste

Na ljubljanskem kongresu za ceste je gradbeni minister g. Stošović napovedal obširen gradbeni program, ki za Slovenijo predvideva tale cestna dela:

1. Zveza Beograd — Zagreb — Ljubljana — Jesenice — nemška meja.
2. Direktna zveza Ljubljana — Logatec — italijanska meja.
3. Zgraditev ceste Ljubljana — Celje — Maribor.
4. Ljubljana — Sušak in dalje ob morju.

Sveti in trpeči

Po tleh naše zemlje so pred kratkim prepeljavali zemske ostanke poljskega svetnika Andreja Bobole. Mi smo pot tega slovanskega

mučenika smatrali za afirmacijo slovanstva in smo samo toliko sodelovali, kolikor je bila podarjena slovanska miselnost. Tega naj se za vedajo tudi vsi oni, ki bi želeli drugače.

Nj. Vel. kraljica Marija

je prispela s svojo sestro rumunsko princeso Elizabeto v Dalmacijo. Na ladji »Danica« je kraljica obiskala mesto Orebić in Korčulo. Prebivalstvo je kraljico Marijo povsod navdušeno pozdravljalo.

Novi združni registri

Na podlagi novega združnega zakona z dne 11. septembra pr. l. je minister za pravosodje predpisal uredbo o vodenju in evidenci združnega registra kakor tudi o postopku glede prenosa vpisov iz obstoječih registrov v nove registre.

Uredba sama se deli v dva odseka. Prvi odsek obravnava osnovanje, vodenje in evidenco združnega registra, drugi pa prenos obstoječih zadrug v novi združni register.

Registrsko sodišče je po zakonu in uredbi trgovsko sodišče in veljajo glede stvarine nove uredbe predpisi zakona o sodnem izvenspornem postopku in uredba o sodnem poslovníku. Nato govori uredba o vpisih in javnosti vpisov, ustrojstvu registra, za to je tudi priložen obrazec.

Prijave glede vpisov v združni register se morajo izvršiti osebno v sodišču ali pa predložiti overjeni. Prijavlja pa se lahko tudi s polnomočjem, v kolikor iz zakona druga ne izbaja. Naslednja določila se tičejo postopanja sodišč pri preiskovanju prijave in vpisih v register. Vpisi se morajo vršiti s črnilom. Uredba določa, da more sodišče odrediti tudi izbris takih stvari, ki so nedopustne za vpis.

Registrsko sodišče mora vpise objaviti takoj v službenem glasilu banovine, kjer ima sedež registrsko sodišče, če pa takega lista ni, v Službenih novinah. Vpis velja za objavljen, ko je objava izšla v službenem listu.

Predsednik apelacije lahko dogovori za vse ali posamezne vrste objav pavšalne stroške.

O vseh zadrugah vodi registrsko sodišče poseben imenik združnega registra v posebni knjigi po objavljenem obrazcu. Posebna navodila so glede vpisov zvez in revizorjev.

Nato vsebuje uredba še določila o prenosu obstoječih zadrug v novi združni register. Za prijavo in drugo veljajo določila te uredbe, če pa se kdo prijavi prepozno, bo sodišče izreklo prenehanje zadruge. Čl. 20 ureja vprašanje dosedanjih spisov in zvez ter starih registrov. Za prenos zadrug, osnovanih že po novem zakonu, pa vpisanih še v stare registre, veljajo ista določila kot za prenos starih zadrug v nove registre.

Romunija proti emigrantom

Pred kratkim smo poročali o ukrepih Poljske proti njenim državljanom, ki so iz političnih ozirih odšli v tujino. Sedaj je izdala podobne ukrepe tudi romunska vlada. Pravkar objavljeni zakon določa izgubo državljanstva za vsakega Romuna, živečega v tujini, ki zagreši kaznivo dejanje proti javnemu redu ali na kak drugačen način škoduje interesom Romunije ali okrnjuje njen ugled. Ista sankcija se bo izvajala tudi za sovražno propagando proti Romuniji.

Pogodba z Nemčijo

Pred kratkim je bila podpisana v Berlinu, nova trgovinska pogodba med Jugoslavijo in Nemčijo. Z njo je bivša Avstrija napram Jugoslaviji gospodarsko vključena v nemško gospodarstvo. Pogodba o plačevanju uvoza in izvoza stopi v veljavo na dan podpisa, vse druge določbe pa šele potem, ko bo Nemčija pogodbeno uredila priključitev Avstrije tudi napram drugim državam, kar se bo zgodilo najbrž 1. januarja 1939.

Kaj se godi po svetu

Anglija

se je izkazala kot neprekosljiv mojster v vodstvu zunanje politike. Ko je ves svet drgetal v nervozni napetosti zaradi postopanja in nastopa nekaterih sil, je ona čisto na tihem mobilizirala, toda ne toliko z orožjem kakor z nakupom živil. Svetovna vojna je namreč pokazala, da ne zmaguje tisti, ki ima najboljše orožje, ampak oni, ki more svojo vojko in prebivalstvo nasititi.

Kosior, eden izmed bivših stebrov rdečega režima v Rusiji, ki je padel sedaj pred Stalinom v nemilost in bil odstranjen.

Blokada osrednjih sil — čeprav se je nekada zdelo neizvedljiva — je vendar rodila presenetljive uspehe. Spomnimo se dvajset let nazaj! Dokler so ljudje imeli dovolj hrane, dokler ni bilo v zaledju lakote, dotlej so armade na frontah delovale brezhibno. Kakor hitro so se pojavili primeri, da je ta ali oni zaradi lakote obnemogel na cesti, se zgrudil in celo umrl, tako hitro so se zamajale fronte. Ne orožje, ampak živež je odločil usodo zadnje svetovne vojne.

To skušnjo je razumela angleška diplomacija v vsej dalekosežnosti in je zadnje čase porabila ves svoj vpliv za to, da je Anglija čisto natihoma nakupila po zmerni ceni dovolj živežnih rezerv za svojo armado. Šele vzporedno s tem gre angleško oboroževanje.

Sele če to vemo, razumemo angleško politiko, ki ji moramo priznati, da je mojstrska, čeprav je ne moremo vselej odobravati. Kar se godi v Španiji, na Kitajskem in še marsikje, je v nemali meri sokrivda tihega angleškega pristanka. V trenutku pa, ko so hotele nekatere sile zrasti Angliji čez glavo, je bilo popustljivosti konec. Tako vidimo, da je v sporu za

Češkoslovaška

pokazala Anglija toliko odločnosti, kolikor je nasprotniki bratske republike niso nikoli pričakovali. Zato pa lahko po vsem tem danes že s precej veliko verjetnostjo rečemo, da zaradi Češkoslovaške ne bo vojne, vsaj toliko časa ne, dokler se položaj v svetu bistveno ne spremeni.

S tega vidika moramo presojati tudi vse druge dogodke.

V Španiji

traja vojna dalje in bo še trajala, dokler ne pride med velesilami do sporazuma o vprašanju, ali naj zmaga general Franco ali zakonita vlada. Neutrjena mesta, mirne vasi in tiha naselja ubogih kmetov postajajo dan za dnem žrtve letalskih napadov. Po italijanskih poročilih pa je angleška vlada opustila namen sklicati novo konferenco za zaščito pred letalskimi napadi. Do tega sklepa je prišla na podlagi mnenja angleških strokovnjakov, ki so proučili vse možnosti raznih repre-

salij in so končno uvideli, da ne morejo v tem primeru ničesar ukreniti, ker bi kakršne koli represalije na letalske napade v španskih vodah mogle izzvati nevarnost hudih zapletljajev.

V Franciji

je predsednik vlade Daladier podal pred poslanskim finančnim odborom ekspozice o celi vrsti naknadnih kreditov za doklade uradništvu, upokojencem in delavcem in za zvišanje rodbinskih doklad in podpor kmetom ob elementarnih nesrečah. Daladier je podčrtal pomen teh doklad, vendar je izrekel pomislek, ker bodo previsoke, saj bi znašale milijardo frankov. Poudaril je, da bo spričo tega moglo to vprašanje priti na dnevni red šele oktobra ali novembra meseca in se urediti morda šele v proračunu za leto 1939./40. Glede podpor kmetom ob vremenskih nesrečah je Daladier dejal, da se to vprašanje lahko uredi z zvišanjem premij za zavarovanje posevkov. Dalje misli Daladier, da se zvišanje rodbinskih doklad v kmetijstvu lahko doseže iz proračunskega kredita, ki bi znašal največ 200 milijo-

Marija Beckerjeva, znana zastrupljevka, proti kateri se je začel pred nekaj dnevi obširen proces v Ligeju v Belgiji. Obtožnica ji očita, da je zastupila 11 ljudi.

nov frankov, plus 2 milijona frankov iz sklada za socialno zavarovanje. Ko je Daladier končal svoj govor, je apeliral na domoljubnost, češ da sta samo dva pogoja za ohranitev miru: močna vojska in zdrave finance. Pomagajte mi, je vzkliknil Daladier, da finance ozdravim! Govorniki so pritiskali, naj bi poslanski finančni odbor načel vprašanje o zvišanju uradniških prejemkov. Toda odbor je ta predlog komunističnih poslancev s 23 glasovi proti 12 glasovom zavrnil. Socialistični poslanci so se glasovanja vzdržali.

Zaradi mnogih odprtih vprašanj tudi ne more priti do sporazuma med Francijo in Italijo in ne bo prišlo, dokler velesile ne odločijo, kdo naj zmaga v Španiji. Zadnji čas je v ta kotel odločilno posegla

Rusija

s svojo napovedjo, da bo ruska vojna mornarica prijateljsko obiskala španske vode. Uradno izjavljajo v Moskvi, da gre za prvi oficialni obisk ruske vojne mornarice v tujih lukah. Črnomoško brodovje bo najprvo obiskalo Carigrad, od tam da bo odplulo na obisk španskih luk; predvsem v Valencijo in Barcelono. V Londonu se boje, da bo ta obisk ruskega vojnega brodovja v Sredozemskem morju izzval nove komplikacije. Splošno prevladuje prepričanje, da hoče Rusija na ta način pri-skočiti španskim republikancem na pomoč. Kakršen koli napad na rusko vojno brodovje

s strani francovcev — kar je zelo verjetno — bi izzval mednarodni konflikt in če bi Rusija postopala po zgledu Nemčije, ki je zaradi letalskega napada na svojo križarko bombardirala najbližjo špansko luko, je spopad neizbežen. V Rimu so vesti o prihodu ruskega vojnega brodovja izzvale veliko razburjenje. V rimskih krogih izjavljajo, da Italija ne bi mogla mirno gledati, da bi se ruske vojne ladje pojavile v španskih lukah, ker je prepričana, da ne gre za vpludnostni obisk, marveč za neposredno akcijo v prilog španskim republikancem.

Med Londonom in Parizom se vrše v zvezi s tem neprestana posvetovanja. Anglija in Francija bosta skušali, da Rusijo za vsako ceno odvrneta od nameravanega obiska ruskega vojnega brodovja v španskih lukah. V koliko bosta imeli sreče, je težko reči; po stališču, ki ga zavzema Rusija v londonskem odboru za nevmešavanje, pa se da sklepati, da Moskva ne bo odstopila od svoje namere, ki ima neprikrito obeležje protitalijanske in protinemške demonstracije. Spričo teh komplikacij se je ministrski predsednik Chamberlain danes dopoldne predčasno vrnil v London in bo imela vlada najbrže še danes popoldne izredno sejo, da se posvetuje o nadaljnjih ukrepih glede Španije.

Na Kitajskem

bo vojna po izjavah maršala Čangkajška še dolgo trajala. Kitajska vojska se bo odslej izogibala večjim bitkam in bo skušala tako Japonce prisiliti, da se izčrpajo v naporih brez velikega preliivanja krvi. Japonske letalske napade na neutrjena in nezavarovana mesta obsoja vsa Azija. Morda bo prav to divjaštvo, ki ga v duhu svojih voditeljev uganjajo Japonci, njihov grobokop.

Nov japonski vojni minister general Šejširo Itagaki, ki se je bojeval doslej na Kitajskem bojišču.

Vas samih dvojčkōv

V angleški grofiji Essex se nahaja vas, ki je zanimiva zaradi nenavadno velikega števila dvojčkōv, ki tamkaj zagledajo luč sveta. Lani se je v tej vasi rodilo 34 otrok, od teh pa je bilo samo 6 poedincev, ostali so prišli v pari in s svet.

Seveda so se jeli za ta pojav končno zanimati tudi učenjaki, ki so po temeljitem raziskavanju vseh okoliščin prišli do zaključka, da je vzrok tako obilnega božjega blagoslova glede naraščanja čisto — dedna lastnost. Vas namreč izvira iz ene same zakonske dvojice, ki se je pred stoletji naselila v tem kraju in dajala življenje samo dvojčkōm. Ta nenavadna rodovitnost se je podedovala iz roda v rod in prevladala v tej zanimivi angleški vasi še danes.

Mladina na vasi

Josip Udovič:

Naprej do zmage!

Kakor začuti človek spomladi neko notranjo sprostitve vsega onega, kar ga je tiščalo v zimskem času, prav tako občutimo tudi ml fantje in dekleta v svojih društvi kmetijskih fantov in deklet. Sprostitve vseh spon občutimo, ki so nas držale skozi zimo in nam omogočale samo tiho notranje delovanje. Narava pa, ki daje vsemu stvarstvu najboljše zakone, nam je dala, da spomladi in poleti v njej sami na manifestačni način prirejamo svoje prireditve. Marsikomu naše prireditve niso všeč, ker vidijo v njih nevarnost; nevarnost, ki grozi, da bo tem ljudem zmanjkalo tal za njihovo brezplodno delovanje.

Ta ugotovitev nas mora samo vzpodbuditi k novemu odločnejšemu delu, ki se naj prav v sedanjih poletnih mesecih odlikuje po svoji borbenosti; kajti prav današnja doba z vsemi svojimi grozotami nam narekuje **borbenost, odločnost, doslednost in disciplino.**

Prav sedaj je treba, da se mora vsak, ki hoče uspeti, oprijeti borbe z vsemi svojimi silami. Slabiči podlegajo danes kot še nikoli. In mi, ki vedno poudarjamo svojo odločno voljo po delu, je treba, da se pokažemo juna-

Naše tekme

Iz leta v leto se ponavljajo po naših vaseh tekme kmetijskega dela, ki so dosegle globok odmev pri naših kmetijskih ljudeh.

Ne gre pri tem tekmovalstvu za prvenstvo in nagrade, temveč so naše tekme idejnega značaja za kmetijski pokret.

One prikazujejo trpljenje kmetijskega človeka, ki ne dobi za svoje delo in trud nikdar pravega priznanja od ljudi, ki uživajo sad njegovih žuljev. Trdno vezana na kmetijsko delo in na svojo grudo, stopata kmetijski fant in dekleta v javno življenje in se skušata pri javnem delu v svojih organizacijah uveljavljati. Na svoje prireditve vabi naša mladina vso širšo javnost, da se prepriča o njenem delu, disciplini in marljivosti. Pogrešeni so bili očitki, da se s tekmami kmetijskega dela omalovažujejo nedelje in prazniki, ko se ob bolj surove športne prireditve nikdo ne spotika.

S tem, da kmetijska mladina prikazuje v javnosti svojo ljubezen in navezanost na kmetijsko delo in želi to tudi na svojih tekmah prikazati, še ne more biti oskrunjena vera in praznik. Po tekmah se običajno vrše kmetijske zabave, kakor jih prirejajo tudi ostale prosvetne organizacije. Z dohodkom teh prireditev se krijejo denarni izdatki za vzdrževanje organizacije, nadalje je dobiček določen za nabavo knjižnice, godbenih instrumentov in vseh pripomočkov, ki služijo za prosvetno delovanje na vasi.

Naša mladina želi pokazati vsakomur uspehe, ki jih dosega pri kulturnem izpopolnjevanju.

Tako potekajo kmetijsko-mladinski prazniki v dobrem razpoloženju, brez pretefov in podivjanega pijančevanja, ki je nekoč kvarilo lepo lice slovenske vasi.

Ko stopa v teh dneh kmetijska mladina s kosami in srpi — simboli kmetijske samozavesti v povorke na svoje tekme, utira svoji vasi pot do njene lepše bodočnosti za slogo, pravico in napredek.

Kmetijski praznik

Društvo kmetijskih fantov in deklet v Mirni peči priredi v nedeljo, dne 19. junija 1938 tekmo koscev na travniku ge. Novljanove. — Spored: 1. Ob pol 3. uri popoldne zbirališče koscev, grabljic, konjenikov, kolesarjev, okrašenih voz in drugih skupin na sejmišču. — 2. Ob 3. uri odhod povorke z godbo na čelu skozi Mirno peč na tekmovališče. — 3. Kmetijsko-mladinsko zborova-

ške in neustrašene. Tako bomo dosegli veliko uspehov. Zavedati se namreč moramo, da le tisti, ki resnično nekaj hoče, tudi nekaj doseže. Naše težnje, ki so zapisane na dlani naših žuljavih rok, so plemenite in vredne največjih žrtev.

Živo občutimo na svoji koži vse krivice, ki se dogajajo.

Letošnje naše tekme v kmetijskem delu naj nam bodo najlepši simbol, na katerih bomo povedali javno in pred vsem svetom, kdo smo in kaj hočemo. Nikoli se ne bomo skrivali nikjer s svojim programom, kot to delajo naši nasprotniki, ki jih je sram njihovega tujega programa. Zrasli smo na svoji domači zemlji, se vzgojili za njene borbe, da ji izvojujemo dokončno zmago. To naj bo temeljna misel naših praznikov.

V nas raste zavest, da pomeni zmaga kmetijskega dela poštenosti in dela. Zato gremo naprej. Naprej preko vseh ovir in ni sil, ki bi nas zadržala na našem zmagovitem pohodu po naših slovenskih vaseh. Z zavestjo, da se bližamo našemu velikemu dnevu, delamo in se pripravljamo. Pripravljamo se za borbo in delo. Zato, tovariši in tovarišice, naprej!

nje, na katerem govorijo predstavniki gibanja. — 4. Tekma koscev za prvenstvo. — Nato skupen odhod povorke na prostore tov. Rupena, kjer se bo vršila kmetijska veselica. Igra domača godba. Čisti dobiček je namenjen za zgradbo društvene doma.

Le vkup, le vkup, uboga gmajna!

Uspela kmetijsko-mladinska prireditev

Agilno Društvo kmetijskih fantov in deklet v Hajdini pri Ptujju je priredilo v nedeljo, dne 12. junija lepo kmetijsko prireditev s povorko, mladinskim zborovanjem in tekmo koscev, ki je nad vse lepo uspela. Velika udeležba kmetijskega ljudstva je pokazala, da je naša kmetijska mladina na pravi poti in to nam je v zadoščenje in vzpodbudo za krepko nadaljevanje našega dela. Več bomo poročali v prihodnji številki.

Pirniče

Pred mesecem ustanovljeno Društvo kmetijskih fantov in deklet se vneto pripravlja na kmetijski praznik, ki ga bo priredilo 19. junija t. l. in bo združen s tekmo koscev, katere se bodo udeležila tudi okoliška društva. S tem prvim svojim nastopom hoče mladina naše vasi pokazati, da raste v njej zavest vaške skupnosti in zavest, da si mora kmetijsko ljudstvo po vseh vaseh organizirati in izobraževati, da tako lahko doseže svoje pravice.

Na to našo prvo prireditev vabimo vse tovariše in prijatelje, da se je udeleže v čim večjem številu. Začetek je ob pol 3. uri, ko se bo zbrala povorka. Ob 3. uri pa se prične tekma koscev za prvenstvo šmarogorskega okrožja. Vstop je prost.

Vojnik

Bolj kot kdajkoli prej je prav danes kmetijska mladina poklicana, da posveti vse svoje sile za borbo za dosego kmetijskih pravic, izboljšanje težkega življenja in da je pripravljena braniti in varovati narodno neodvisnost in svobodo. Predvsem pa velja to za naše kraje. Zato je naše Društvo kmetijskih fantov in deklet sklenilo, da tudi na zunaj pokaže našo strnjeno in veliko kmetijsko manifestacijo in tekmo koscev, ki se bo

Kmetije, obrtniki in podeželski delavci! Zahtevajte v vsakem gostilniškem lokalu, kamor zahajate in dajete zaslužka, „Kmetijski list“!

vršila dne 19. t. m. v Vojniku. Prireditve bo na Vrečerjevem travniku poleg gostilne Špes in bo nastopilo okrog 30 koscev. Spored: povorka iz Arelina v Vojnik, kmetijsko-mladinsko zborovanje na tekmovališču, tekma, ocenitev tekmovalstva.

Po tekmi bo domača zabava na vrtu gostilne Špes. — Vabimo vse tovariše in prijatelje iz bližnjih in daljnih krajev, da bo naša manifestacija čim večja in čim slavnjša.

Bizeljsko

Tudi naše Društvo kmetijskih fantov in deklet je bilo letos ustanovljeno. Zato se s tem večjo vneto pripravljamo za našo prvo prireditev tekmo koscev, ki se bo vršila 19. t. m. ob 3. uri popoldne na travniku ge. Kovačič na Brezovici. Vabimo vse naše tovariše in prijatelje, da se udeležijo tega kmetijskega praznika tako, da bo vsa naša vas združena dala čast in priznanje kmetijskemu delu, vaški skupnosti in priznanje delu naših kmetijskih mladini!

Mlatič

Cenzura

O tem poglavju sem veliko mislil, pa tudi bral sem slučajno v »Delavski politiki« (čeprav nisem nobena bravina) naslednjo zafrkacijo, če ni potegavščina: »Gospodje mnogo govore in pišejo o svobodi. Ako pa izdajo kako knjigo, to »svobodo« potrdita v Sloveniji: dr. Aleš Ušeničnik, škofijski cenzor, in Ignac Nadrah, generalni vikar. Brez njune cenzure in dovoljenja ne sme iziti noben spis. Učili pa smo se, da ima človek svobodno voljo od Boga. Kako se potem to strinja s cenzuro?»

Pogreeta cesar

Beograjsko »Vreme« je pred časom poročalo, da je okrožno sodišče v Dubrovniku oprostil vsake kazni mizarja Kolendiča, ki je v cerkvi med pridigo protestiral pri onem delu pridige, kjer se je čisto videla politična tendenca pridigarja. Branilec obtoženca, ki ga je bilo prvostopno sodišče obsodilo na 300 din denarne kazni, je zastopal stališče, da je pridigar, ki je v svojo cerkveno pridigo vnašal politične momente, stvarno žalil versko čustvo obtoženca in na ta način prenehal vršiti svojo duhovniško dolžnost in posvečeno službo. Vsekakor zanimiva in vrlo poučna sodba z oziroma na prilike, ki so ponekod v naši državi. Cerkev naj služi le Bogu, posvetne stvari in politika spadajo drugam.

Jaz sem to naglašal vedno in povsod — pa sem naletel v največ primerih na gluha ušesa. da ne rečem na hudo reakcijo.

Moč narodov v Evropi

Pravijo, da je danes v Evropi 149 milijonov germanskih narodov, 121 milijonov Romanov in 126 milijonov Slovanov. Pravijo pa tudi, da o usodi Evrope in o mejah njenih držav, zaradi krivde ruskega boljševizma odločajo slovanski narodi v najmanjši meri. Ako pa se odšteje Rusijo, pa pravijo, da ostane kljub temu še vedno okrog 70 milijonov Slovanov — to je tudi sila! Kadar bo vsaj teh 70 milijonov Slovanov povezanih v snop svetopolkovih palic, pa pravijo, da bo ta buzdovan kraljeviča Marka odločal tudi v Evropi v večji meri nego more odločati danes.

Kakor dokazujejo pogledi v slovanski svet pravijo, da ta čas ni tako nedogledno daleč.

Vse ji pride prav

»Delavska pravica« strupena nasprotnica jeseniškega zelenca prinaša dolg članek o kardinalu Verdieru, s čimer hoče baje zbuditi vtis v javnosti, da je popularni pariški nadškof njen človek in da je delovanje krščanskih socialistov v JSZ popolnoma v skladu s tem, kar dela Verdier v Parizu. Jeseniški zelenec, ki ga smatra tudi za svojega, pa mlati

sedaj po »Delavski pravici« z vso vehemencō ter ji očita, »da ji vse prav pride!« Kaj pravi, kmetje, — ali ni to čudna, da ne rečemo pasja medsebojna ljubezen do bližnjega?

Vitezi in viteštvo

Nabožni list »Bogoljub«, ki se še nikdar ni ukvarjal s politiko, je poročal naši javnosti v zadnji številki, da so v Ljubljani osnovali novo versko organizacijo — Kristusovih vitezov. Organizacija je zaenkrat omejena na dravsko banovino, kasneje pa imajo ustanovni namen, da jo razširijo po vsej kraljevini in tudi v inozemstvu. Člani te organizacije bi naj bili udarna četa papeža, katerega povelju se morajo brezpogojno pokoriti. Društvo ima namen, da se bori proti kraljestvu satana, proti poganstvu in brezbožništvu ter deluje z vsemi silami na to, da se razširi in utrdi kraljestvo božje po vsem svetu. Društvo bo imelo redne in podporne članke. Redni člani se bodo imenovali Kristusovi vitezi, podporni pa Kristusovi vojaki. Organizaciji lahko pristopijo moški in ženske. Kakšno ime bodo nosile ženske, ni povedano. Sedež organizacije je seveda Ljubljana. — Vse kaže na to, da je osnovelec te organizacije po sličnih ustanovitvah znani Janez Kalan, ki je ustanovil že celo vrsto »mednarodnih« organizacij, ki pa so vse zaspale, dasi so nosile prav lepodoneče in vabljuje naslove.

Dopisi

Mirna peč

Dne 14. maja t. l. je dopisnik »Slovenskega Naroda« poročal o razmerah, ki vladajo na naših občinskih cestah. Na ta dopis je poslal g. župan posebno »pojasnilo«, v katerem zavrača dopisnikove trditve. Ker pa je nam za to, da je vsa javnost pravilno poučena, smatramo za potrebno, da o tem spregovorimo tudi na tem mestu. Gospod župan navaja v dopisu vse svoje zasluge, ki jih je pridobil na polju napredka za našo občino, zlasti še pri javnih delih ter pri tem zavrača nam Mirnopečanom dobro znano resnico, o kateri je na tem mestu skoraj nemogoče govoriti.

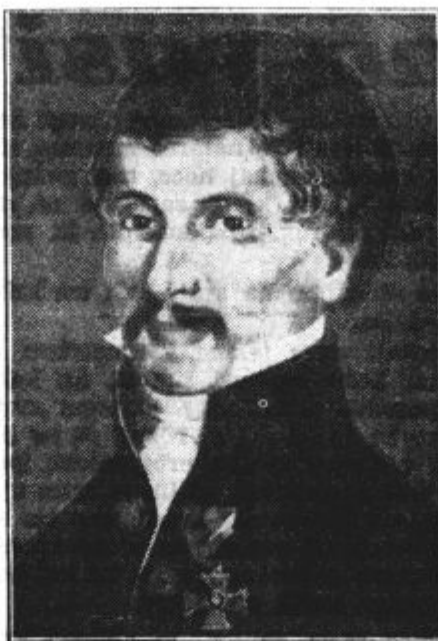
Glede ostalih javnih del, ki jih navaja g. župan, je treba, da ugotovimo naslednje: Občinska cesta II. reda Mirna peč—Globodol se je pričela graditi že pomladi leta 1936. z 90.000 din banovinske in 30.000 din občinske podpore. Torej tedaj, ko g. župan še ni bil na svojem sedanjem mestu, niti še ni bil občinski odbornik in tu o kakšnih zaslugah ni mogoče govoriti. Zakaj pa se gradi most na banovinski cesti Mirna peč—Dobrnič, je pa druga stvar, ki ne spada zaradi svojega pomena v javnost, kar tudi sam g. župan dobro ve. Niti požiralniki v Gor. Globodolu niso ničesar novega, medtem ko se izsuševanje travnikov v Malenski vasi še sploh ne vrši, za občinsko cesto Vel. kal—Mirna peč železniška postaja pa sami priznavate, da jo gradijo vaščani sami brez vsake podpore.

O sodelovanju, o katerem govorite, gospod župan, pa naj odgovorimo to, da ni napredna javnost v mirnopeški občini nikoli odbijala sodelovanja ter pri tem že nešteto krat pokazala svojo dobro voljo, žal brezuspešno. Ustvarjamo si o Vašem delu nepristransko sodbo ter nismo nikoli zanikali Vaših zaslug za napredek občine, ki sicer niso največje. Ne pozabite, g. župan, da za svoje delo odgovarjate vsej občini, tako onim, ki Vaše delo priznavajo, kakor tudi onim, ki ga ne priznavajo.

J. U.

Nemški zakoni v Avstriji

Nemški državljanski zakon in zakon o zaščiti nemške krvi in časti, po katerem n. pr. Židinke ne smejo biti zaposlene po nemških hišah, bo stopil v veljavo v Avstriji 1. avgusta.

Prvi novinarski glasnik jugoslovanske misli, smederevski rojak Dimitrije Davidović, je dobil te dni spomenik, ki ga je izdelal Slovenec Lojze Dolinar. Tako usoda sama družji, kar hočejo nekateri nasilno razdvojiti.

Kmetijski fanje v kmetijske šole

Na banovinski vinarski in sadjarski šoli v Mariboru se prične novo šolsko leto dne 15. septembra t. l. Šola je dvoletna in ima internat za 60 gojencev in 103 ha veliko posestvo z vsemi kmetijskimi panogami in potrebnimi gospodarskimi objekti.

Za sprejem je potrebna starost najmanj 16 let ter z dobrim uspehom dovršena osnovna šola. Kmetijski sinovi, ki ostanejo po končani kmetijski šoli doma, imajo pri sprejemu prednost. Mesečna vzdrževalnina se določi po premoženjskih razmerah prosilcev ter znaša od 25 do največ 300 din.

Prošnje za sprejem (banovinski kolek za din 10'—) je poslati ravnateljstvu najkasneje do 15. julija tega leta ter priložiti: 1. krstni list; 2. domovnico; 3. odpustnico, odnosno zadnje šolsko spričevalo; 4. spričevalo o nravnosti pri onih prosilcih, ki ne vstopijo v zavod neposredno iz kake druge šole; 5. obvezno izjavo staršev, odnosno varuha, da bodo krili stroške šolanja; 6. obvezno izjavo staršev ali varuha, ki računajo na banovinsko ali kako drugo štipendijo iz javnih sredstev, da bo njih sin ali varovanec ostal pozneje na domačem posestvu, v nasprotnem primeru pa povrnejo zavodu iz javnih sredstev prejete zneske podpore. Izjavi pod 5. in 6. je kolkovati z banovinskim kolekom za 4— din. Pridni sinovi manj premožnih posestnikov, ki reflektirajo na znižanje mesečne vzdrževalnine in žele banovinsko štipendijo ali štipendijo sreskega kmetijskega odbora, morajo priložiti tudi premoženjski izkaz z uradno navedbo višine zemljiškega davka ter gospodarskega stanja staršev, odnosno varuha. Taki prosilci naj zaprosijo istočasno za primerno štipendijo pri svojem sreskem kmetijskem odboru.

Podrobnejša pojasnila daje na željo ravna-

Domači dogodki

× V Gaberniku pri Zgornji Polskavi je poposedniku Maksu Kuneju iz Limbuša zgorelo gospodarsko poslopje in trpi okoli 20.000 din škode. Ogenj so zanetili neprevidni otroci, ki so se igrali z vžigalicami.

× V Zgornji Koceni v Slovenskih goricah so trije delavci napadli delavca Ivana Kosa ter ga z noži tako obdelali, da je obležal ves krvav. Dobil je dva nevarna sunka v hrbet in so ga morali prepeljati v mariborsko bolnišnico. Orožniki so napadalec aretirali in jih izročili sodišču.

× V Koprivnici je pred kratkim utonil v kanalu pri lovarni Danica Stelni učence osnovne šole Ivica Kukec. Šel se je s svojim tovarišem kopat, pa je zabredel v močvirje, iz katerega se ni mogel rešiti. Starši so zvedeli za nesrečo šele zvečer, ko je sosed prignal domov živino, ki jo je pasel Ivica.

× V Trbovljah se je zgodila huda nesreča, pri kateri je 31letni železničar Fridolin Kokec prišel ob nogo. Med premikanjem je pri odskoku z vozeče lokomotive tako nesrečno spodrsnil, da mu je kolesje odtrgalo desno nogo v stopalu in mu jo više gori tako zmečkalo, da so mu jo morali v bolnišnici pod kolonom odrezati.

× Med Radovljico in Lescami se je z motornim kolesom smrtno ponesrečil ključavničar KID z Jesenic, Silvester Pogačnik. Oslepila ga je svetloba žarometna nasproti vozečega avtomobila, zaradi česar je Pogačnik z vso silo treščil v brzozavni drog in se pri tem ubil.

× V Brezuli pri Račah si je v potrtosti hotela končati življenje 45letna zasebnica Jožefa Č. V navalu razburjenosti je žena vzela kuhinjski nož in si prerezala vrat. Obupanko so nemudoma prepeljali v mariborsko bolnišnico, kjer je njeno življenje v resni nevarnosti.

× Na Sladkem vrhu se je ondan popoldne v neki gostilni zastupila 19letna tovarniška delavka Ivanka Gračner. Iz ljubosumnosti je vprilo svojega izvoljenca izpila večjo količino lizola. Mladenka je med prevozom v bolnišnico izdihnila.

× V Medjimurju je malarija precej razširjena. Samo v Dolnjem Medjimurju je bilo lani ugotovljenih nad 4.000 primerov te nevarne bolezni in med bolnike so brezplačno razdelili okrog 11 kg kinina. Letos se je pojavila malarija že v marcu, toda kinin so jeli deliti brezplačno šele v maju, ker ni na razpolago denarnih sredstev. Doslej se je javilo na ambulantni v Čakovcu, ki je odprta samo dvakrat na teden, že okrog tisoč bolnikov.

× V Vranjevcu v močihovškem okraju se je zgodila huda nesreča. Dojčin Zdravkovič je s svojo ženo, hčerko in sinom okopaval koruzo na njivi. Kar se je vtila silna ploha in Zdravkovič se je zatekel v strelski jarek, ki je ostal tam še od svetovne vojne. Tedaj je pa prihrumel po hribu narasli gorski potok, voda je zalila strelski jarek in utonili so Zdravkovičeva žena, hči in sin.

× V Peči je na hodniku sodišča vaška lepota Danica Knežević opoldne ustrelila maturanta Gjorgja Bešovića. Fant je živel v vasi kot kolonist, ker ni imel sredstev, da bi nadaljeval študije. Danica se je zaljubila vanj in pred sedmimi meseci je zanosila. Fant je zahteval, naj odpravi telesni plod, ona pa ni hotela o tem ničesar slišati. Tožila ga je, da jo je zapeljal. Fant je pred sodiščem trdil, da sploh ni imel z njo nobenega ljubavnega razmerja. Kō je bilo zaslišanje končano, je Danica na hodniku potegnila samokres in dvakrat ustrelila na Bešovića. Zadel ga je v srce, da je bil takoj mrtev.

× Občni zbor Vinarskega društva za dravsko banovino bo v Gornji Radgoni v soboto, dne 18. t. m. ob 21. uri v posojilničnih prostorih. Drugi dan, dne 19. t. m. bo istotam X. vinarski kongres, po kongresu pa bo otvorjena vinska pokušnja, ki jo priredi Vinarska podružnica v Gornji Radgoni z vini gornjeradgonskega okoliša. Vinarskih zborovanj v Gornji Radgoni se naj udeležijo čim več vinogradnikov, da obiščemo naše obmejne kraje in da damo s tem priznanje delu tamkajšnjega obmejnega prebivalstva. Kdor želi dobiti od 18. na 19. t. m. v Gornji Radgoni prenočišče, naj naprej javi v dopisnico Vinarski podružnici v Gornji Radgoni.

× Cene živine in kmetijskih pridelkov na zadnjem sejmu v Murski Soboti. Voli I. 5'50 do 6'50, II. 4'50 do 5 din, III. 4 din; telice I. 6'50, II. 4'50 do 5'50, III. 4; krave I. 3'50 do 4, II. 3, III. 2 do 2'50; teleta I. 6, II. 5; prašiči špeharji 10 do 11, prašiči pršutarji 8 do 9 din za kilogram žive teže. — Goveje meso I. vrste 13 do 14 din, II. 10 do 12, III. 9 do 10 din; svinjina 10,

slanina 17, svinjska mast 18 do 20 din; čisti med 20; goveje surove kože 10 do 12, telečje surove kože 12 do 14 din za kilogram. — Pšenica 200 do 220 dinarjev, rž 200, oves 180—200, koruza 150, fižol 200, krompir 70 do 80, seno 60 do 80, slama 20 do 30; pšenica moka 425 do 475, koruzna moka 250 do 300 dinarjev za 100 kilogramov.

× Cene živine in kmetijskih pridelkov v Krškem, dne 2. junija. Voli I. 6, II. 5, III. 4 din; telice I. 6, II. 5, III. 4 din; krave I. 5, II. 4, III. 3 din; teleta I. 6 do 7, II. 5 do 7 din; prašiči špeharji 9 do 11, prašiči pršutarji 6 do 10 dinarjev za 1 kg žive teže.

× V Ljubljani je zaradi neozdravljive živčne bolezni šel prostovoljno v smrt Franc Kač, policijski agent v pokoj. Pokojnik je bil zaradi te bolezni pred leti upokojen in zapušča ženo in več otrok.

Proti špekulativni reklamni prodaji

Banska uprava je razposlala podrejenim oblastem tele okrožnico z uredbo trgovskega ministrstva:

»Ministrstvu je bilo sporočeno, da se v mnogih okrajih države, odnosno na področju vse države opaža pojav, da oglašajo posamezni trgovci prodajo blaga za 10, 15 pa tudi za 20% ceneje od običajnih dnevnih cen za dotično blago in da je ugotovljeno, da taki oglasi ne odgovarjajo resnici, ampak da imajo samo namen, da se dotično blago čim hitreje razproda na drobno. Na ta način se pri potrošcah, ki zaupajo takim oglašom, ustvarja prepričanje, da se vrši v dotičnem obratu razprodaja, kar pa ne odgovarja resnici.

Tak postopek je v nasprotju z izrečno odredbo § 168 zak. o obratih in se kaznuje po § 399 t. 15 istega zakona. Postopek takih trgovcev se da v onih primerih, ko se mogoče daje tudi nek popust, subsumirati pod določbe zakona o pobijanju nelojalne konkurence.

Toda tudi kljub takim izrecnim predpisom se ne opaža, da bi pristojne oblasti postopale proti trgovcem v primerih takega oglašanja, marveč se isto vrši nemoteno. Da bi se ta običaj, ki se zaradi tega vedno bolj širi na škodo tako

solidnih trgovcev kakor tudi potrošacev pobijal in izločil iz trgovskega prometa, se naslov poziva, da izvoli naročiti podrejenim prvostopnim oblastvom, naj v vseh takih primerih najenergičneje postopajo proti takim trgovcem po prej omenjenih zakonskih predpisih.

K temu je dodala banska uprava še tole navodilo:

»Ko se Vam to sporoča v smislu ministrskega razpisa, se hkrati opozarjate, da se po ugotovitvi Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani in interesiranih združenj krši označeno zakonsko določilo tudi s tem, da se pogosto oglašuje razprodaja pod označbami: »odprodaja«, »opustitev zaloge«, »izpraznitev zaloge«, »inventurna odprodaja«, »delna odprodaja«, kar vse predstavlja kršitev označenega določila, če tudi se popust pri ceni izrecno ne omenja.

Kar se tiče obetanja popusta po 10% ali več, vezanega na izvesten čas, je kralj. banska uprava že v nekaterih primerih potrdila kazenske razsodbe, ki so takšno dejanje podvajale pod § 32 zak. o pobijanju nelojalne konkurence. Upravno sodišče se je pridružil stališču kralj. banske uprave in je torej to stališče smatral kot pravno veljavno.

Ker nasedajo takim »popustnim« prodajam zlasti ljudje z dežele, ki v svoji poštenosti verjamejo, da pridejo na tak način res poceni do dobrega blaga, so te odredbe vredne pozdravljanja. Če se zatira šušmarstvo in mazaštvo povsod, ni treba, da bi cvetelo v trgovini. Soliden trgovec bo za dobro blago našel vedno dovolj odjemalcev tudi brez takih škodljivih mamil.

Avstrijski dolgovi

Ameriška komisija za nadzorstvo nad denarnim tržiščem hoče vedeti, kako misli Nemčija poravnati dolgove bivše avstrijske vlade. Ta komisija je dovolila Nemčiji, da je lani vrgla 69 milijonov dolarjev obveznic na ameriški trg, vendar je opozorila ameriško javnost na nevidni dolg, ki ga nemška vlada ni hotela objaviti iz strahu, da bi tako odkrila podatke o svojem oboževanju. V skladu z ameriškim zakoni je Nemčija predložila novo poročilo o svojem finančnem položaju, a spet ni navedla nevidnega dolga,

sebi umevno. Ponekod, posebno na listih krotovnega grma, se stiska na enem samem po sedem barv. Večina rož, ki jih presadijo iz teh krajev v Evropo, kakor begonije in Anturium, ne pokažejo nikdar tiste miškatne krasote, kot jo imajo v svoji domovini.

Vsako popoldne se zberejo nad tem gozdom težki oblaki in predno utegneš uiti v zavetje, si že moker do kože. Takoj se dvigne z vročih tal gosa para in duh po prsti nam udari v nos, da komaj dihaš. Kakor je naglo ploha prišla, tako naglo je tudi prešla. Srebrno svetli trakovi visijo z drevesnih kron, takozvani Ficuslisti. Nagujen so vsi navzdol, da čimprej odteče voda in vsak ima oster kljun in te rani, če se slučajno odtrga in te zadene. Naenkrat ti pride vse veselje do občudovanja teh listov, kajti na vratu in rokah začutiš žgočo bolečino. V prvem trenutku ne veš pravzaprav, kaj se ti je zgodilo. Ali si se dotaknil ali opraskal strupenega Loasa traja, kojega strup more človeka umoriti ali vsaj onesvestiti? Ne, to se pijavke, ki so se spustile z drevesa na te in pač pijejo sedaj tvojo kri. Te so prava nadloga v deželi.

To seveda ni mikavno in zgodi se ti tudi lahko, da padeš preko mreže korenin »Jacaranda« in nič ni čudnega, če se pri tem spoznaš s trnjevim vejicami »Rotang« palme, ki takoj in neusmiljeno sežejo po tvoji koži in obleki. Nekaj trenutkov se boriš za osvoboditev iz tega neprijetnega položaja in rezultat tega boja je, da si, prvič, ves opraskan in drugič, da vsaj iz mogoče še ne stare obleke vse polno nezaželje-

Sargov

KALODONT

proti zobnemu kamnu

in sploh ni z ničimer namignila na obveznice dolga bivše avstrijske vlade. Izvedelo se je, da je ameriška vlada pred kratkim poslala berlinski vladi noto, v kateri ugotavlja, da ji Nemčija odgovarja za vse avstrijske dolgove. Nota je ostala brez odgovora. Nadzorna komisija zahteva, da se Nemčija ponovno izreče glede načina, kako misli poravnati ta dolg, potem bi šele dobila dovoljenje glede lansiranja svojih novih obveznic v navedenem znesku na ameriškem tržišču.

Človeški rod v številkah

Po poročilih francoskega statističnega urada živi na svetu 2116 milijonov ljudi.

Na prvem mestu je Azija, kjer sedaj v potokih teče kri po prostranih kitajsko-japonskih bojiščih. Azija premore 1162 milijonov prebivalcev. Evropa jih ima 526 milijonov, Amerika 261 milijonov, Afrika 156 milijonov, Avstralija pa 11 milijonov.

Skoraj četrtino vsega zemeljskega prebivalstva živi v območju Velike Britanije, za njo je po številu Kitajska, kjer živi 437 milijonov ljudi.

Skrivnost in zakladi

(Dalje)

Kontura pragozda je zelo raztrgana. Orjaška drevesa stojijo poleg gostega grmičevja, dalje tam podrti samotna drevesa, ki jih je prevrnilo vetrovje, vsa porastla in prevlečena in premrežena z raznobarnimi evtelicami in lianami, tvoreči cele grmade, tako goste, da zastavljajo celo pogled dalje v notranjost. Dalje tvorijo kar cele ulice, kakor jih je pač prelom viharja izruval in dal duška svoji izredni moči, ki jo ima v teh krajih. Toda v enem letu bo vse to gotovo že nadomeščeno z drugim bujnim drevjem, tako življenjsko moč ima narava te zemlje. V obdelanih krajih dovoli dvakratno, včasih celo trikratno žetev letno. Tam se dviga visoko kvišku bambusovo grmičevje, potem kavino in gumijevo drevo.

Včasih naletiš na prav lepo cesto, ki sega od naselbine precej daleč v džunglo in se potem ob neprodornem naravnem zidu ostro konča. V mračni tišini te pusti na cedilu in ne pomaga ti drugo, kot, da se vrneš nazaj odkoder si prišel.

Povsod, kjer se sence zgostijo, vidiš rože v najmikavnejših barvah. Liste obdajajo rjavi, rdeči, rumenkasti, vijoličasti in živorodeči robovi. To je pri nas redka prikazen. Mi poznamo samo na senčnih listih Holundra modre lesketajoče se barve in še na nekaterih drugih, ki so pa pri nas redke. V tropih pa je to že samo ob

mih trikotnikov. In res pravo srečo si imel, da nisi imel opravka še s kačo, ki jih kar mgoliš ted okoli. Najbolj strupena med njimi je kobra ali naočarka, koje pik je skoraj vedno smrtonosen. To je popolnoma verjetno, saj umre v teh krajih od kačjega pika okrog trideset tisoč ljudi vsako leto. Opice se nad teboj škodoželjno zakrohotaajo, ptiči zakričijo in zafrfotajo od veselja in radosti nad tem, da te je, sovražnika, pragozd zopet enkrat premagal. Nato je zopet smrtna tišina, a za kulisami tisočero življenje.

Komaj si se očistil in pobral s sebe še povrh besno grizeče, velike, rjave mravlje, že je nastopila noč, tako naglo, kakor se dogaja tole v tropskih krajih. Tedaj poskrbi, da čimprej izgineš iz gozda, kajti ura, ko začnejo kače loviti, je tu. Ze sumljivo šumi, sika in klopoče po drevju in grmovju.

Prišel je tudi čas, ko se prebujajo divje zveri. V ozadju je bolestno zarjavel Hanuman, velika opica, ki jo Indijci častijo kot božanstvo. Iz vode se plazijo dolge temne sence, strašni, vedno lačni krokodili. V vrhovih dreves se svetijo hrošči, po mlakužah zakvakajo žabe, iz notranjosti pragozda se začuje rjovenje, piskanje, sikanje, kričanje, renčanje, kakor bi bilo tukaj ono strašno brezno prokletih.

Največ lepote na otoku Ceylonu ti nudijo reke, ki padajo v lepah vodopadih in brzicah z lepo oblikovanega gorovja in potem polagoma tečejo skozi močvirja med palmami in grmičjem, nazadnje pa namakajo bujna riževa polja in nasade. (Dalje prihodnjič)

Tako so torej Kitajci najštevilnejši narod na svetu in Kitajska največja država na našem planetu. Saj imajo v primeri z njo Zedinjene države sev. Amerike malo prebivalcev, namreč samo 144 milijonov.

Vrednost denarja

1 ameriški dolar	Din 43—
1 nemška marka	Din 17'45
1 švicarski frank	Din 10—
1 angleški funt	Din 215—
1 češko-slovaška krona	Din 152
1 italijanska lira	Din 2'30
1 francoski frank	Din 1'22

Vrednostni papirji

2½% Vojna škoda	Din 480—482
7% investicijsko posojilo	Din 99—100
7% Drž. hipotek. banke	Din 100—101
6% begluške	Din 90—91
4% agrarne	Din 60—61
7% Blair posojilo	Din 93—94
8% Blair posojilo	Din 98—99
Privilegirane agr. banke	Din 228—230

Sejmi

20. junija: Bučki, St. Vid pri Blokah, Zirovnici pri Grahovem, Novi cerkvi.
21. Moravčah, Veliki Loki, Gornji Lendavi, Velikih Laščah, Ormožu, Dolnji Lendavi, Ptuj, Koračicah, Marenbergu, Šmarje pri Jelšah
22. junija: Celju, Ptuj, Trbovljah, Sevnici, Soštanju, Sv. Jurij pri Celju.
24. junija: Slov. Konjicah, Sv. Lenart v Slov. gor., Drnovem, Mirni, Ribnici, Rovtah pri Logatcu, Podsredi, Sv. Jurij pod Kumom, Skofji Loki, Višnji gori, Razkrižju, Mariboru, Guštanju, Laškem, Ljubnem.
25. junija: Mokronogu, Brežicah, Celju, Trbovljah.

Važnejša radio predavanja

Nedelja 19. junija: 17.00: Kmetiska mladina in očetovo posestvo. — 19.30: Razvoj naših mest.

Ponedeljek 20. junija: 18.40: Ladjedelnice ob slov. obali Jadrana.

Torek 21. junija: 11.00: Kresovanje — narodni običaji. — 19.30: Napake pri vzgoji mladine.

Sreda 22. junija: 19.30: Slovenci v naši vojni mornarici.

Četrtek 23. junija: 19.30: Zakaj pojdemo v Prago.

Sobota 25. junija: 19.30: O živalski higieni pri nas. — 20.30: O zunanji politiki.

»EKONOM« osrednja gospodarska zadruga v Ljubljani, Kolodvorska ulica 7. Nudi po najnižjih cenah vse vrste deželnih pridelkov, najfinejšo domačo in banaško moko, koruzo, krmila, specerijsko blago itd.

VELIKA ZALOGA

vseh vrst umetnih gnojil, modre galice, trboveljskega in splitskega portland cementa ter vseh vrst zidne opeke kakor tudi krovcev tovarn »ILOVAC«, Karlovac, »Bohne«, Vel. Kikinda in Jelovšek, Vrhnika.

Veliko izbiro oblačilnega blaga po nizkih cenah priporoča domača manufakturna trgovina

Janko Češnik
LINGARJEVA 1

T

ISKOVINE

vseh vrst: trgovske, uradne, reklamne, časopise, knjige, večbarvni tisk hitro in poceni!

I

ISKARNA
MERKUR

LJUBLJANA, Gregorčičeva ul. 23
TELEFON ŠTEV. 25-52

Kmetijski hranilni in posojilni dom

reg. zadr. z neomejeno zavezo **v Ljubljani, Tavčarjeva ulica 1**

Telefon št. 28-47

Rač. pošt. hran. št. 14.257

Brzjavni: Kmetiskidom

Račun pri Narodni banki.

Eskontuje menice

Daje kratko-
ročna posojila

Izvršuje
ostale denarne posle

Zaupajte denar domačemu zavodu!

Nove vloge
vsak čas razpoložljive obrestuje
po 4%
vloge proti odpovedi — 5%
Za vse vloge nudi popolno varnost
Otvorja tekoče račune

Umetna gnojila

povečavajo dohodke in prinašajo kmetu velike koristi. Zahtevajte prospekte in ponudbe od proizvajalcev:

„Zorka“ d. d. Beograd
(tvornice v Subotici in Sabcu)

Tovarna kemičnih izdelkov v Hrasniku d. d.

Tvornica za dušik, d. d. Ruše

La Dalmatienne, Split

Kalium-meta-bisulfit

znamke „VINOBRAN“ je nenadkriljivo sredstvo za zdravljenje vina, mošta in drugih vinskih napak. Zažveplanje in pretakanje vina ni več potrebno.

Zahtevajte brezplačni vzorec in prospekte.

„Zorka“ d. d. Beograd

Kralja Aleksandra ulica 70
(tvornice v Subotici in Šabcu)